

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/106/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122201691
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122201691.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov – matky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom F. XXX, zastúpená JUDr. Viera Čaková, advokátka so sídlom Rázusová 6, Trnava a otca: G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom F. XX, zastúpený Ištvánová & Co. s.r.o., so sídlom Potočná ulica 142/9, Partizánske, IČO: 52 207 609, o zmenu výkonu úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 16P/24/2022-181 zo dňa 12.08.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. a II. výroku **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom návrh zamietol (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (II. výrok). Ďalej rozhodol, že štátu sa náhrada trov konania nepriznáva (III. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že matka sa návrhom zo dňa 23.03.2022 domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37P/9/2020-361 zo dňa 21.07.2021, od ktorej doby sa zmenili pomery, nakoľko striedavá osobná starostlivosť neplní účel, maloleté deti sú v ohrození života a zdravia z dôvodu, že otec žije s novou partnerkou v jej rodinnom dome, kde medzičasom pribudol spoločný syn I. a partnerka otca má negatívny vzťah k maloletým deťom, ktorí sú tak frustrovaní. Tiež poukázala na problémy signalizované školským zariadením, ktoré u maloletého A. začali začiatkom roku 2022 a v čase, keď sa maloletý nachádza v starostlivosti u otca, odkiaľ chodí do školy nepripravený.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 24 ods. 2, 3, 4, § 26, § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu matky. Konštatoval, že naposledy bolo o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rozhodované rozsudkom č. k. 37P/9/2020-361 zo dňa 21.07.2021, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, pričom matka podala predmetný návrh približne 7 mesiacov po právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia, čo je príliš krátky čas na splnenie podmienky podstatnej zmeny pomerov s následkom potrebnej revízie právoplatného rozhodnutia. Zaoberal sa matkou tvrdenými skutočnosťami o podstatnej zmene pomerov, za ktorú nepovažoval narodenie maloletého I., dieťaťa otca a jeho novej partnerky,

ktorý sa narodil v G. XXXX, teda v čase pred schválením rodičovskej dohody, z ktorého dôvodu nemožno hovoriť o zmene pomerov od posledného rozhodnutia. Navyše tvrdenia matky o negatívnom vzťahu partnerky otca k maloletým deťom nevyplývajú z fotografií predložených otcom, ani zo správy zo šetrenia pomerov u otca. Rovnako nepovažoval za podstatnú zmenu pomerov ohľadne tvrdení matky, že vzhľadom na množstvo aktivít otca, ktorý sa údajne o deti nikdy nestaral a nepomáhal jej počas spolužitia, keďže uvedené tvrdenia uvádzala aj v predchádzajúcom konaní a rovnako nemal za preukázané zanedbávanie maloletých detí počas starostlivosti zo strany otca ohľadne hygieny a poškodeného oblečenia. Zo správy o šetrení pomerov u otca navyše uvedené tvrdenia matky nevyplývajú. Matka argumentovala tiež zmenou pomerov v súvislosti so zlou komunikáciou zo strany otca, ktorý je na ňu útočný a vyhráža sa jej, pričom pri posudzovaní daného dôvodu je nutné vychádzať z toho, že komunikácia rodičov fungovala v čase schvaľovania rodičovskej dohody o striedavej osobnej starostlivosti, ktorá komunikácia ak by nefungovala, nebolo by vhodné a účelné deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. Preto komunikácia medzi rodičmi nebola problémová, navyše otec deklaroval, že nemá problém s matkou komunikovať, avšak matka po pojednávaní konanom dňa 12.08.2022 po podaní návrhu odmietla s otcom komunikovať s tvrdením, že vec bude riešiť na súde. Ani stretnutie iniciované otcom u p. D., zamestnankyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Trnava nepreukázalo priaznivý prístup matky, ktorá sa tam dostavila so svojou právnou zástupkyňou a problémy odmietala riešiť s tvrdením, že otcovi neverí a nedá sa s ním komunikovať s tým, že následne zo stretnutia odišla. Preto jej tvrdenia ohľadne komunikácie s otcom považoval okresný súd za účelové so snahou navodiť dojem, že striedavá osobná starostlivosť neplní svoj účel a to aj z dôvodu nefunkčnosti bezproblémovej komunikácie medzi rodičmi, ktorý dôvod uvádzaný matkou na zmenu právoplatného rozhodnutia nepovažoval okresný súd za podstatnú zmenu pomerov. Navyše daný argument nemôže viesť k vylúčeniu striedavej starostlivosti, pretože by šlo o ústupok pri vzájomnej rivalite oboch rodičov a vytvoril by sa jednému z rodičov priestor na dosiahnutie zverenia dieťaťa do jeho výlučnej starostlivosti. Taktiež nepovažoval za zmenu pomerov to, že maloleté deti cestovali do školy a škôlky od otca z obce J., čo je 42 km, nakoľko v čase ostatnej úpravy otec žil so svojou partnerkou v rodinnom dome v J., z ktorého vozieval deti do škôlky, teda išlo o totožný skutkový stav ako v čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Tiež v neprospech striedavej osobnej starostlivosti nesvedčil ani argument matky o zaneprázdnenosti otca a jeho množstve aktivít, ktoré vykonával aj v čase poslednej úpravy rodičovských práv a povinností. Pokiaľ išlo o tvrdenie matky ohľadne ponechávania maloletých detí u starej matky, okresný súd síce konštatoval primárnu potrebu zabezpečovať starostlivosť o deti zo strany rodiča, avšak zapojenie blízkych osôb do tejto starostlivosti je bežným javom v živote ktoréhokoľvek dieťaťa a navyše je táto starostlivosť prospešná a je na prospech maloletých detí. V čase predchádzajúcej úpravy rodičovských práv a povinností maloletý A. navštevoval školské zariadenie, keďže rodičovská dohoda bola schválená dňa 21.07.2022 a školský rok začína v septembri, na ktorú zmenu pomerov matka tiež poukazovala v návrhu, pričom návšteva školského zariadenia je síce podstatnou zmenou pomerov, keďže maloleté dieťa mení prostredie škôlky a hry na povinnosť pripravovať sa na školské povinnosti a je prirodzené, že pri nástupe do školského zariadenia je unavené, čo je spôsobené počtom povinností, je nevyhnutné sa učiť a navyše má hendikepovaných rodičov, čo je pre správne učenie sa vyslovovania hlások pre dieťa obzvlášť zložitú. Okresný súd poukázal tiež na skutočnosť, že v čase predchádzajúceho rozhodovania vychádzal súd i z toho, že partnerka otca je počujúca, ovláda posunkovú reč a daná skutočnosť bola jedným z dôvodov, pre ktoré sa rodičia zhodli na striedavej osobnej starostlivosti, keďže matka je nepočujúca a žije sama, s výnimkou pomoci osobnej asistencie p. I., ktorá je prítomná len pár hodín, čo je v priemere 1,5 hod. denne, inak deti komunikujú len s matkou. Na pojednávaní sa síce matka vyjadrovala aj sama bez asistencie tlmočníka, avšak jej vyjadrovanie nebolo jasné a zrozumiteľné, z čoho vyplýva, že v jej možnostiach nie je opraviť deti pri rozprávaní a navyše v domácnosti otca sa nachádzajú členovia rodiny, ktorí sú počujúcimi a tak deti prichádzajú do styku so správnou výslovnosťou. Podstatou argumentácie matky na zmenu pôvodného rozhodnutia boli zmeny v správaní maloletých detí, ktoré odmietajú striedavú starostlivosť, čo mala potvrdiť aj osobná asistentka I. a navyše od triednej učiteľky, ako aj špeciálnej pedagogičky bola matka informovaná o tom, že maloletý A. chodí do školy unavený a nepripravený, často mešká na hodinu so špeciálnou pedagogičkou, ktoré skutočnosti vyplývajú aj z písomnej výpovede matky založenej do spisu ohľadne komunikácie matky s triednou učiteľkou a špeciálnou pedagogičkou cez SMS správy. Okresný súd zistil, že ide výlučne o komunikáciu matky s uvedenými osobami, s výnimkou správy zo dňa 11.01.2022, ktorá bola odstránená a jej obsah bol matkou ručne dopísaný, v ktorej správe špeciálna pedagogička písala otcovi ohľadne včasnosti príchodu maloletého A.. Matka potvrdila, že s otcom neriešila to, že maloletý A. chodí do školy unavený, nevyspatý údajne z dôvodu nemožnosti komunikácie s otcom. Z matkou predloženej komunikácie vyplýva, že komunikovala o snahe zmeniť

výchovné prostredie nielen s triednou učiteľkou, ale i so špeciálnou pedagogičkou bez toho, aby túto skutočnosť riešila s otcom a školskí pedagógovia sa snažili matke pomôcť pri dosiahnutí zmeny výchovného prostredia maloletých detí, pričom sú v rozpore s uvedenými správami ohľadne výsledku maloletého A. adresovaného otcovi od triednej učiteľky a to konkrétne emailové správy (na č. I. 27, 25 spisu), kde triedna učiteľka konštatovala úspešné pracovanie maloletého A. v matematike, zvládanie učiva ako aj ďalších predmetov a potvrdila jeho aktivitu na hodinách a snahu samostatne pracovať, pričom sa nezmienila o únave maloletého a nepripravenosti na vyučovanie. Aj ďalší email (na č. I. 29 spisu) adresovaný otcovi špeciálnou pedagogičkou K. neobsahuje žiadne vytykávané nedostatky ohľadne dochádzky maloletého na vyučovanie a uvedené skutočnosti neobsahuje ani správa zo ZŠ H. D. K. G. zo dňa 30.03.2022, ktorú správu vypracovala triedna učiteľka a špeciálna pedagogička, v ktorej sa konštatuje zmena v správaní u maloletého A. v mesiaci november 2021 vo vzťahu k spolužiakom ako aj vo vzťahu k vyučovaciemu procesu, pričom škola potvrdzuje pravidelnú komunikáciu zo strany matky písomnou formou a na záver uvádza, že neboli u maloletého A. zaznamenané priepastné rozdiely v jeho prejavoch v závislosti na pobyte u niektorého z rodičov, i keď pri pobyte u matky je domáca príprava na vyučovanie precíznejšia, ale starostlivosť zo strany otca nezaostáva za starostlivosťou iných rodičov, teda správa neobsahuje zmienku o zmene v správaní sa maloletého A., keď neboli zaznamenané rozdiely v jeho príprave do školy zo strany matky a otca, teda nevyplýva, že by otec zanedbával prípravu maloletého do školy, a že by mal zlé výsledky práve. Naopak sa maloletému A. v škole darí, prosperuje a navyše predmetné vyjadrenie bolo vypracované školou na základe žiadosti matky triedneho pedagóga v súkromnej správe. Ani zo správy zo súkromného Centra špeciálnopedagogického poradenstva (č. I. 52, 79-81 spisu) nevyplýva, že by maloletým deťom neprosperoval pobyt u otca. Z dohody rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 04.06.2021 z článku VI. vyplýva záväzok rodičov o včasnom informovaní sa o všetkých dôležitých veciach týkajúcich sa maloletých detí. Z konania matky je zrejmé, že zámerne otca na uvedené nedostatky neupozorňovala s cieľom dané nedostatky tvrdiť na súde a dosiahnuť zmenu pôvodného rozhodnutia. Matka sa sama vyjadrila, čo potvrdil aj otec, že od podania návrhu na zmenu predchádzajúceho rozhodnutia odmietala s otcom komunikovať a hoci argumentovala tým, že koná v záujme maloletých detí, okresný súd sa s tým nestotožnil. Podanie predmetného návrhu považoval za predčasné a to aj s ohľadom na neinformovanie otca o zmene správania sa detí, ktoré zmeny podľa otca neboli spozorované. Striedavú osobnú starostlivosť považoval za dôvodnú z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorým sa dostáva rovnakej starostlivosti od oboch rodičov, deti majú vytvorený pekný vzťah aj s otcovou partnerkou, čo bolo preukázané aj šetrením pomerov v domácnosti otca, kedy nebolo preukázané, že by deti boli zanedbané, pôsobili spokojne a tiež nebolo preukázané tvrdenie matky, že maloleté deti sú plačlivejšie. Nemohol sa stotožniť s argumentom matky o tom, že deti sú malé a potrebujú mamu, ktorý argument nie je spôsobilý na vylúčenie striedavej osobnej starostlivosti s výnimkou, keď sú maloleté deti kojené. Navyše matka nekonkretizovala v akom zmysle bolo pre deti prekážkou striedavej osobnej starostlivosti, keď z dokazovania vyplynula spokojnosť maloletých detí v starostlivosti oboch rodičov. Okresný súd nemal za preukázané žiadne zásadné skutočnosti odôvodňujúce zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, keďže nedošlo k takým závažným zmenám, ktoré by odôvodňovali zmenu schválenej rodičovskej dohody. Z daných dôvodov nevykonal navrhnuté dôkazy a to výsluchom brata otca – L. B., ktorý sa mal vyjadrovať ku skutočnostiam týkajúcich sa ešte spolužitia otca s matkou maloletých detí, ktorá nebola pre rozhodnutie súdu podstatná a význam mala v predchádzajúcom konaní. Rovnako nepovažoval za dôvodné vykonať výsluch osobnej asistentky M., keď z výsluchu otca vyplynul rozsah osobnej asistencie v počte 565 hodín do roka. Z vyjadrenia školy a triednej učiteľky zistil, že maloletý bol úspešný vo všetkých predmetoch, je aktívny na vyučovaní, teda príprava do školy nebola zanedbaná, i keď príprava matky na vyučovanie bola precíznejšia, čo však nebolo len zásluhou matky, že maloletý A. v škole napredoval, teda vzhľadom na striedavú osobnú starostlivosť v týždenných intervaloch sa aj otec musel nevyhnutne venovať maloletému a aj osobná asistentka a to aj v príprave na vyučovanie, preto daný dôkaz jej výsluchom nebolo potrebné vykonať. Rovnako nepovažoval za potrebné vykonať výsluch triedneho pedagóga či špeciálnej pedagogičky, osobnej asistentky I., keďže nemal preukázanú takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia a navyše výsluchom pedagógov by zistil tie skutočnosti, že komunikovali výlučne SMS komunikáciou s matkou v snahe dosiahnuť zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, ktorý výsluch by nebol hospodárny, pretože by potvrdil len obsah komunikácie s matkou. Zmena už právoplatného rozhodnutia po tak krátkom čase a v mnohých dôvodoch na základe rovnakého skutkového stavu by bola neprípustnou revíziou a nevhodnou z hľadiska stabilizácie výchovného prostredia maloletých detí. I keď dokazovaním zistil, že u maloletého A. nastali v škole problémy, triedna učiteľka kontaktovala výlučne matku a otec o daných nedostatkoch nemal vedomosť a keďže považoval správanie matky za účelové, nevykonal ďalšie ňou navrhnuté dôkazy, čo by predlžovalo pasivitu matky,

nakoľko odmietala s otcom komunikovať a tiež pri vykonávaní dôkazov by došlo k predlžovaniu sporu a narastaniu napätia v rodine. Vzhľadom na nepreukázanú podstatnú zmenu pomerov nevykonala ani matkou navrhované znalecké dokazovanie, ktorým by boli maloleté deti vystavené stresu a tiež tento dôkaz nevykonala z dôvodu nepreukázania nespokojnosti maloletých detí u otca a tiež účelového konania matky, ktorá po podaní návrhu s otcom odmietala komunikovať a pedagógovia riešili nedostatky vyslovene s matkou, bez umožnenia otcovi tieto nedostatky napraviť a zlepšiť.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. O trovách štátu rozhodol tak, že ich štátu nepriznal za tlmočenie s poukazom na právo každého konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, pričom trovy spojené s tým, že strana koná v jazyku/reči, ktorej rozumie znáša štát (§ 155 CSP).

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala matka v zákonnej lehote odvolanie a to konkrétne do I. a závislého výroku o trovách konania a žiadala, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

7. Nestotožnila sa s rozsiahlymi dôvodmi uvedenými prvoinštančným súdom v rozhodnutí a to hlavne v bodoch 25 až 33. Predmetný návrh podala na základe svojich poznatkov a doporučení tretích osôb, ktoré s deťmi denne pracujú. Pri prvej úprave zverenia maloletých detí bola ústretová a podcenila význam predchádzajúceho rozhodnutia tým, že uzavrela s otcom rodičovskú dohodu, po uzavretí ktorej sa zhoršila aj komunikácia s otcom. Popierala tvrdenia prvoinštančného súdu uvedené v bode 26 rozhodnutia o iniciovaní stretnutia u pani D. a jej odchode s odmietnutím riešiť problémy, ktoré tvrdenia považoval súd za účelové a nevzal do úvahy skutočnosť, že návrh podala práve z dôvodu odmietania komunikácie zo strany otca, ktorý po oznámení, že podá návrh sa jej vyhrážal. K pani D. išla s nádejou, že v danom prostredí ju otec vypočuje, ale on vôbec neprijíma, že maloleté deti sú v striedavej starostlivosti unavené a veľakrát ju odmietajú, pričom na dané stretnutie išla v prítomnosti právnej zástupkyne, nakoľko jej tlmočička sa nemohla zúčastniť a navyše z otca mala strach. Okresný súd opomína skutočnosť, že iniciátorom riešenia problému bola práve ona, keďže sa pravidelne zúčastňovala aj stretnutí maloletého A. v centre Maják v Sereďi, kde sa otec na predvolanie odmietol dostaviť pre zaneprázdnenosť a neprejavil záujem na iný termín. Ohľadne vyhodnocovania vzdialenosti 42 km od bydliska otca poukázala na hodnotenie zo školy maloletého A. v tom smere, že keď je maloletý u nej, je precíznejšie pripravený a pri predchádzajúcej úprave to bola práve partnerka otca, ktorá počuje a pozná tiež posunkovú reč a to bolo dôvodom uzavretia rodičovskej dohody, avšak nie je zrejme ako sa táto partnerka deťom venuje, keď je maloletý A. lepšie pripravený v čase, keď ho trávi u nej, čo evokuje nedostatočný časový priestor zo strany partnerky otca a tiež nasvedčuje tomu, že otec deti vozí každý deň po svojich aktivitách do 19. hodiny a niekedy aj dlhšie. Okresný súd tiež podcenil jej rolu pri učení, keď údajne nemá možnosť deti opravovať pri vyjadrovaní a nezohľadnil osobnú asistentku, ktorá denne do jej domácnosti dochádza a vykonáva kontrolu v čítaní, či písaní maloletého a navyše vyzdvihol rolu počujúcich členov v domácnosti otca, ktorých však otec v dennom režime detí nespomenul a navyše majú oddelené bytové jednotky, teda k danému tvrdeniu otec nepredložil žiaden dôkaz. Pokiaľ išlo o vyhodnotenie komunikácie zo strany pedagogických pracovníkov nesprávne v snahe jej pomôcť pri zmene výchovného prostredia, nepripustil možnosť, že deti sú z istého dôvodu utiahnutejšie a pedagogickí pracovníci ako aj osobná asistentka maloletých sú s deťmi denne a ich podpora zrušenia striedavej osobnej starostlivosti vychádza z každodenného poznania, pre ktoré dôvody ich navrhla vypočuť. Pokiaľ sa prvoinštančný súd venoval správam zo šetrenia pomerov, tak správa zo šetrenia pomerov u nej je odlišná od správy šetrenia pomerov u otca dožadným úradom v Senci, pričom pri šetrení v jej domácnosti sa k otcovi nechceli deti vyjadrovať a sám zástupca maloletých detí navrhol znalecké dokazovanie, ktorý návrh podala aj ona. Okresný súd vykonané dokazovanie vyhodnotil vo všetkých bodoch v prospech otca a v jej neprospech, pričom ak všetci pedagogickí pracovníci tvrdia o neskorom príchode, o utiahnutí detí a ona tvrdí, že sú plačlivé, unavené v škole, deťom sa treba venovať odborne, keďže rodičia sú s ťažkým zdravotným postihnutím a tiež maloletý C. nastúpi do prvého ročníka základnej školy v školskom roku 2023/2024. Podstatou veci je jej najlepší záujem maloletých detí. V rámci individuálnych rozhodnutí musí byť najlepší záujem dieťaťa hodnotený a stanovený vo svetle špecifických okolností konkrétneho vývoja a aj podľa stanoviska Výboru pre práva dieťaťa a Rady vlády pre ľudské práva zo dňa 14.10.2014 „najlepší záujem je treba hľadať v každom

jednotlivom prípade zvlášť, nie podľa akejkoľvek vopred danej schémy a snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa“. Výbor nepovažuje paušálne rozhodovanie preferujúce jedno z riešení za výraz rešpektu k jedinečnosti dieťaťa a jeho potrieb a tiež poukázala na vyjadrenie uznávanej psychologičky H. D., ako aj doporučenie znalcov z odboru psychológie, podľa ktorej sa doporučuje deti vo veku do 9 až 10 rokov zveriť do osobnej starostlivosti matky, ktorá je v danom veku pre deti dôležitejšia, resp. vzor otca začína po desiatom roku veku dieťaťa. Navrhla vypočuť pedagógov a vykonať znalecké dokazovanie.

8. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, riadne odôvodnené, nakoľko od poslednej úpravy práv a povinností voči maloletým deťom nedošlo k zmene pomerov a matka zmenu pomerov žiadnym spôsobom nepreukázala, čo je podmienkou pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Snahou matky je revidovať predchádzajúce súdne rozhodnutie, ktorým došlo k schváleniu rodičovskej dohody, nakoľko sa nezrealizovali jej finančné očakávania, ktoré mala voči nemu a celá situácia je umocnená pretrvávajúcimi nespracovanými porozchodovými negatívnymi emóciami matky. Všetky argumenty uvádzané matkou, ktoré mohli byť dôvodom na zmenu striedavej osobnej starostlivosti nie sú pravdivé, sú účelové, čo je zrejme aj zo skutočnosti, že matka nikdy nevyvinula žiadnu snahu o riešenie údajných nedostatkov v jeho starostlivosti priamo s ním, respektíve tieto mu nikdy ani neoznámila a o jej výhradách sa dozvedel až z návrhu, pričom práve on oslovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, aby s matkou prešli jej výhrady. Matka však problémy odmietla riešiť a odkázala ho na súd, z čoho je zrejme, že nesleduje najlepší záujem maloletých detí, ktoré sú v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov už približne od septembra 2019, kedy sa rodičia rozišli, teda viac ako tri roky, s výnimkou obdobia od októbra 2020 do júna 2021, kedy sa realizovalo neodkladné opatrenie súdu. Na model striedavej osobnej starostlivosti sú maloleté deti zvyknuté od útleho detstva (A. od 4 rokov a C. od 2,5 roka) a matkou navrhovaná zmena na jej výlučnú osobnú starostlivosť by bola citeľným zásahom do ich výchovného prostredia. Návrh matky na zmenu striedavej osobnej starostlivosti na jej výlučnú nemožno považovať za vhodný aj z dôvodu, že obaja rodičia sú nepočujúci, pričom komunikácia v hovorenej reči sa v domácnosti matky nikdy nerealizuje, zatiaľ čo v jeho domácnosti maloleté deti na dennej báze komunikujú s tromi počujúcimi osobami (priateľka otca, jej sestra a nevlastný otec) a navyše majú silné súrodenecké puto s ich mladším bratom I., o ktorého sa starajú, ochraňujú ho a učia ho nové veci. Treba prihliadnuť aj na handicap rodičov, kedy obaja komunikujú s deťmi iným spôsobom, matka odpozerávaním z úst a on v slovenskom posunkovom jazyku, pričom zavedenie výlučnej starostlivosti matkou by znamenalo, že sa maloleté deti nebudú môcť plnohodnotne naučiť jeho materinský jazyk. Zároveň poukázal na to, že matka počas celého konania uvádzala argumenty týkajúce sa nevhodnej striedavej osobnej starostlivosti iba vo vzťahu k maloletému A., avšak vo vzťahu k maloletému C. dôvody na zmenu neuviedla. Pokiaľ matka argumentovala nefunkčnosťou ich komunikácie, tvrdil, že vždy riadne fungovala, čoho dôkazom je písomná komunikácia s matkou, avšak k zmene došlo od podania návrhu matky zo dňa 23.03.2022, kedy sa prechodne zhoršila komunikácia zo strany matky, ktorá sa začala vyhýbať osobnému kontaktu s ním, avšak ohľadne potrieb maloletých bola naďalej riadne zabezpečená a postupne došlo k stabilizácii emócií spôsobených súdnym konaním a k zlepšeniu komunikácie. Aktuálne sú obaja rodičia schopní komunikovať pre riadne zabezpečenie potrieb maloletých, čoho dôkazom je aj plánovaná hospitalizácia matky v mesiaci august 2022, počas ktorej na jej žiadosť zabezpečoval starostlivosť o maloleté deti aj v čase, keď mali byť u matky. Napriek tomu, že vedia spolu komunikovať o potrebách maloletých detí, poukázal na konštantnú judikatúru najvyšších súdnych inštancií pri posudzovaní komunikácie medzi rodičmi v súvislosti s rozhodovaním o starostlivosti, z ktorej je zrejme, že nedôvodné odmietanie komunikácie jedného z rodičov nemôže byť na ťarchu druhému rodičovi. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 03.05.2022, sp. zn. I.ÚS 3065/21, strana 9.. V súvislosti s výhradami matky o odmietaní riešenia ňou vytýkaných problémov u p. D. poukázal na zápisnicu z pojednávania zo dňa 12.08.2022, v ktorej sama uvedené skutočnosti potvrdila, preto súd prvej inštancie správne vyhodnotil tvrdenia matky ohľadom nemožnosti komunikácie s ním ako účelové, keďže matka mala možnosť komunikovať s ním na neutrálnej pôde za prítomnosti pracovníka úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Za nepravdivé považoval aj tvrdenie matky o jeho neochote dostaviť sa na stretnutie v centre MAJÁK v Seredi pre pracovnú zaneprázdnenosť, pretože termín mu bol oznámený na poslednú chvíľu (deň vopred), čo nebolo seriózne, následne navrhol nový termín, keďže bolo potrebné zabezpečiť aj tľmočníka a v tom čase zabezpečoval aj starostlivosť o tri maloleté deti. Poukázal v uvedenom smere na písomnú komunikáciu s p. K. od januára do apríla 2022, z ktorej možno vidieť jeho prístup k vzdelávaniu maloletých detí a tiež jeho správanie v neprítomnosti matky. Pokiaľ išlo o argumentáciu matky, že v dennom režime nespomína iných rodinných príslušníkov, ktorí sú počujúci

uviedol, že deti nemajú presne vyhradený čas stretávania sa s uvedenými členmi rodiny, ktorí bývajú v spoločnom rodinnom dome a nemajú oddelené bytové jednotky, bývajú síce na hornom poschodí, avšak zdieľajú spoločné priestory a deti sú s nimi v kontakte na dennej báze, čo konštatoval aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec vo svojich správach zo šetrenia pomerov. K návrhu matky na výsluch pedagógov maloletého A. zo N. G. a to triednej učiteľky C. a špeciálnej pedagogičky K. uviedol, že obe sa podrobne vyjadrili v rámci vyjadrenia základnej školy v správe zo dňa 30.03.2022, teda správne súd prvej inštancie považoval za nadbytočné dokazovanie ich výsluchom. Ohľadne vyjadrenia Základnej školy G., ak matka poukazovala na precíznejšiu prípravu maloletého A. na vyučovanie, keď je u nej zdôraznil, že daný argument nie je dôvodom na zmenu striedavej osobnej starostlivosti, keď navyše je učiteľkami hodnotený veľmi pozitívne a neustále sa zlepšuje. K argumentu, že maloleté deti sa nechceli k nemu vyjadrovať v prítomnosti matky uviedol, že svedčili v jeho prospech, keďže deti sa necítia v prítomnosti matky slobodné vo svojich názoroch, neraz citovo na ne pôsobila a bola smutná, keď videli, že sa na neho tešia, i keď deti majú matku radi, v jej prítomnosti sa radšej o ňom nevyjadrujú, keďže jej nechcú ublížiť. Naopak v jeho prítomnosti sú uvoľnené, šťastné a pozitívne sa vyjadrujú aj o matke, teda sú slobodné vo svojich názoroch. Ohľadne nízkeho veku maloletých detí a tvrdenia matky, že deti do 9 až 10 rokov majú byť zverené matke zdôraznil, že ide o prekonané až historické názory, pričom mu nie sú zrejmé zdroje, z ktorých matka vychádzala. K veku dieťaťa sa dostatočne vyjadril Ústavný súd Českej republiky v náleze zo dňa 03.05.2022, sp zn. I.ÚS 3065/21 str. 7.. K nevhodnosti striedavej starostlivosti z pohľadu psychológov matka citovala individuálny názor jedného z mnohých psychológov, vytrhnutý z kontextu, ktorý je irelevantný pri rozhodovaní vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Danému názoru oponoval, keďže aj pri výlučnej starostlivosti maloleté dieťa čaká, kým príde druhý rodič a dieťa nebýva každý deň inde, ale má jeden domov, ktorého význam treba chápať hlbšie ako len miesto, kde má dieťa veci, tvoria ho v prvom rade ľudia a vzťahy. Poukázal na pozitíva striedavej starostlivosti a k problematike rozdielnosti názorov sa vyjadril aj Ústavný súd Českej republiky a to vo vyššie citovanom náleze. Nesúhlasil so znaleckým dokazovaním s poukazom na neexistenciu zmeny pomerov, ktoré dokazovanie by bolo revíziou predchádzajúceho rozhodnutia, čo nemá oporu v zákone a navyše by sa len vystupňovalo napätie medzi rodičmi a predĺžilo súdne konanie. Matka nepochopila význam slova „najlepší záujem dieťaťa“, ktorý vníma povrchno z pohľadu akejsi „precíznejšej prípravy do školy“, ktorá je vágny pojem. Vo vyjadrení zo N. G. sa neuvádza, že by mala škola výhrady k príprave maloletého A. počas pobytu u neho, naopak konštatovala, že príprava z jeho strany nezaostáva za inými rodičmi. Matka nepochopila ani význam striedavej osobnej starostlivosti a význam oboch rodičov v živote maloletých detí.

9. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a nariadenie znaleckého dokazovania za účelom zistenia najlepšieho modelu starostlivosti pre maloleté deti a stretávania sa s druhým rodičom. Vzhľadom na protichodné vyjadrenia rodičov mal za to, že rozhodujúcim hľadiskom je najlepší záujem maloletých detí, u ktorých nie je možné dosiahnuť najširší možný čas s oboma rodičmi násilnou formou, príkazmi, ani suplovať nariadeniami inštitúcií. Poukázal na pohovor v čase šetrenia v domácnosti matky, kedy sa deti rozprávali len o matke a o bežných veciach, na otázky o otcovi odmietli hovoriť, maloletý C. takmer nekomunikoval a po oboznámení sa s obsahom týchto správ ich otec požiadal o zrealizovanie stretnutia s ním v domácnosti starej matky na adrese F. XX, kde bol prítomný otec, jeho partnerka I. M. s ich spoločným synom, maloleté deti a stará matka z otcovej strany. Bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi, ktoré zhodne uviedli, že otec prišiel po nich do školy, veľmi sa na neho tešili, pretože ich vždy berie na výlety a venuje sa im, boli usmievaví, komunikatívni a odpovedali na položené otázky. Viac komunikoval tentokrát C.. Správa z daného šetrenia v domácnosti starej matky nebola súdu zaslaná, avšak bola odprezentovaná na pojednávaní. Zo šetrenia v domácnosti otca vykonaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, vyplývalo, že deti sa v domácnosti otca cítia spokojne a majú k otcovi silnú citovú väzbu.

10. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu otca sa pridržiaval predchádzajúceho vyjadrenia.

11. Krajský súd v Tmave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v I. a II. výroku podľa § 387 ods.1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je v odvolaní napadnutých výrokoch I. a II. vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

15. Naposledy bolo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37P/9/2020-361 zo dňa 21.07.2021 tak, že bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletého A. a maloletého C. každý nepárny týždeň od 15.00 hod. piatka do 15. hod. nasledujúceho piatka, matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého A. a maloletého C. každý párný týždeň od 15.00 hod. piatka do 15.00 hod. nasledujúceho piatka s tým, že každý z rodičov je povinný maloleté deti v stanovenom čase odovzdať do osobnej starostlivosti druhého rodiča a prevziať z osobnej starostlivosti druhého rodiča v mieste bydliska matky. Každý z rodičov bol zároveň zaviazaný v stanovenom čase maloleté deti do osobnej starostlivosti druhého rodiča s ich osobnými vecami a riadne pripravených, najmä zabezpečiť riadnu prípravu a potrebu do školy. Tiež bolo rozhodnuté, že obaja rodičia majú právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Zároveň predmetným rozhodnutím bol upravený styk počas vianočných a novoročných prázdnin, počas letných, jarných prázdnin a veľkonočných prázdnin, kedy sa uplatní odlišná úprava v starostlivosti rodičov o maloleté deti ako počas bežného roka. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého A. sumou 100,- eur mesačne s účinnosťou od 27.04.2020 a na výživu maloletého C. sumou 100,- eur mesačne s účinnosťou od 27.04.2020, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky s tým, že nedoplatok na zročnom výživnom nevznikol. Trvalý pobyt maloletých detí bol určený na adrese pobytu matky, ktorá bola určená zároveň ako poberateľka daňového bonusu a prídavkov na maloleté deti. O trovách konania okresný súd predmetným rozhodnutím rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a tiež sa štátu nepriznala náhrada trov konania. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.07.2021.

16. V prejednávanvej veci matka podala návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností návrhom zo dňa 23.03.2022 z dôvodov, že v čase uzavretia rodičovskej dohody sa otec zaručoval, že jeho aktuálna partnerka, ktorá je počujúca, bude ako osobná asistentka zabezpečovať prípravu maloletého A. na vyučovanie, avšak od začiatku roka 2022 sa u maloletého A. vyskytli v školskom zariadení problémy, na ktoré začala škola upozorňovať, že počas striedavej osobnej starostlivosti, keď je maloletý u otca, chodí do školy nepripravený, zanedbaný, bez pomôcok, nevyspatý a má zanedbanú osobnú hygienu. Tiež matka v návrhu poukázala na správanie sa otca, ktorý deti vozí po svojich aktivitách, následne prídu domov neskoro, sú unavené, nemajú chuť a čas sa venovať školským domácim úlohám. Matka tiež v návrhu uvádzala, že partnerka otca má negatívny citový vzťah k maloletým deťom, ktoré sú frustrované a teda v ich záujme bude zrušenie striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Podľa článku 5 ZoR je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä :a) úroveň starostlivosti o dieťa, b)bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c)ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality

a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

19. Základnú úlohu vo výchove maloletého dieťaťa majú jeho rodičia. Výchova dieťaťa je nielen ich právom, garantovaným viacerými medzinárodnými európskymi aj vnútroštátnymi prameňmi, ale aj ich povinnosťou, ktorej sa nemôžu bez závažných právnych následkov svojvoľne zbaviť. Spôsobilosť mať dieťa nemožno nikomu obmedziť. Právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa oň, zaručuje Ústava Slovenskej republiky v čl. 41 a tiež zaručuje dieťaťu právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Podobne medzinárodný Dohovor o právach dieťaťa, ktorým je Slovenská republika viazaná, ukladá zmluvným štátom povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to obaja rodičia, ktorí majú spoločnú a rovnakú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo a povinnosť chrániť záujmy dieťaťa, ďalej tiež riadiť a usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad, právo mať dieťa u seba a právo osobne sa o dieťa starať. Právo mať dieťa u seba je ústavným vyjadrením zásady, že starostlivosť o dieťa a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

20. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

21. V zmysle článku 41 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

22. V zmysle čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. V záujme objektívneho posúdenia vecí vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté dieťa, je dôležité zistiť názor dieťaťa, ktorému musí byť venovaná náležitá pozornosť.

23. Základným predpokladom správneho rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa je, aby si súd obstaral spoľahlivý podklad vykonaním a zhodnotením všetkých relevantných dôkazov na všestranné objasnenie skutočností, ktoré charakterizujú na jednej strane osoby rodičov, na druhej strane osobu dieťaťa.

24. Odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácie matky, na ktorej založila svoje odvolacie dôvody, preto obsah odvolania matky nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, neboli zistené také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

25. Prvoinštančný súd sa správne vysporiadal so všetkými argumentami matky prezentovanými počas konania a predovšetkým správne skúmal predpoklady zmeny rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, ktoré zakladajú dôvodnosť zmeny predchádzajúceho rozhodnutia. V uvedenom smere prvoinštančný súd veľmi podrobne svoje rozhodnutie odôvodnil a správne poukázal na nedôvodnosť predmetného návrhu, s ktorými dôvodmi uvedenými v bode 25 až 32 odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu sa odvolací súd plne stotožňuje. Ani odvolací súd nemal za preukázané, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletých detí, a že došlo k takej relevantnej zmene pomerov, ktorá je dôvodom na zmenu predchádzajúceho rozhodnutia.

26. Iba záujem maloletých detí je hlavným hľadiskom pre zmenu výchovného prostredia maloletých detí, avšak ani podľa odvolacieho súdu matkou prezentované dôvody súvisiace s nedostatočnou prípravou maloletého A. do školy, či nespokojnosťou detí v starostlivosti otca nemal za preukázané. V uvedenom smere aj odvolací súd poukazuje na správu Základnej školy H. D. G. (č. I. spisu 17), z ktorej nevyplýva nedostatočná príprava maloletého do školy počas starostlivosti u otca a uvedené nevyplýva

ani z mailovej komunikácie otca s pedagógmi na č. I. 25 až 29 spisu. Odvolací súd poukazuje tiež na správu zo šetrenia pomerov v domácnosti otca, ktorá potvrdzuje spokojnosť oboch maloletých detí v jeho starostlivosti, kde sa obe maloleté deti cítia dobre a zastabilizovane, komunikovali primerane veku a rovnako boli preukázané pozitívne rodinné väzby aj s ďalšími členmi domácnosti otca, preto bolo prekvapujúce vyjadrenie kolízneho opatrovníka k odvolaniu matky, keď v ňom navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie spolu s návrhom na nariadenie znaleckého dokazovania, a to napriek tomu, že mu bol známy obsah správy zo šetrenia pomerov, ktoré vykonal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Senec.

27. Pokiaľ ide o návrhy matky na doplnenie dokazovania, ktoré nepovažoval prvoinštančný súd za potrebné vykonať, s týmito sa odvolací súd stotožňuje a poukazuje na skutočnosť, že prvoinštančný súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, riadne zistil skutočný stav vecí a posúdil jednotlivé dôkazy nielen jednotlivo, ale aj vo vzájomnej súvislosti, preto sa správne vysporiadal nepotrebnosťou vykonania navrhnutých dôkazov v bode 32 odôvodnenia svojho rozhodnutia, na ktoré odvolací súd poukazuje a súhlasí s nimi.

28. Ohľadne argumentu matky o odlišnej správe zo šetrenia pomerov či už u nej alebo u otca, odvolací súd k uvedenému dodáva, že šetrenie pomerov bolo vykonané nestranným subjektom, pričom reakcia maloletých detí počas šetrenia v domácnosti matky ešte nespochybňuje a nezakladá pochybnosti o objektívnosti správy zo šetrenia pomerov u otca a je prirodzené, že maloleté deti sa môžu správať odlišne v domácnosti toho ktorého rodiča a môžu teda aj pôsobiť odlišným dojmom. Zásadne však podstatné je to, že v starostlivosti otca neboli zistené žiadne nedostatky, maloleté deti pôsobili pozitívne a spokojným dojmom, ktorá skutočnosť zakladá naďalej dôvodnosť striedavej osobnej starostlivosti.

29. Odvolací súd tiež dáva do pozornosti, že matka počas konania neprezentovala dôvody na zmenu striedavej osobnej starostlivosti ohľadne maloletého C., ktorý zatiaľ neabsolvuje prípravu do školského zariadenia.

30. Pokiaľ išlo o námietky matky uvádzajúce únavu maloletých detí v dôsledku neskorých príchodov domov pre trávenie voľnočasových aktivít s otcom, uvedená skutočnosť nebola v konaní preukázaná, nevyplýva ani zo správy zo šetrenia pomerov v domácnosti otca, kde boli maloleté deti pozorované, preto ani tento odvolací argument nepovažoval odvolací súd za opodstatnený pre vyslovenie nesprávnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu.

31. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti I. výroku ako vecne správny potvrdiť (§ 387 ods. 1, 2 CSP) vrátane závislého výroku o trovách konania (II. výrok), pretože súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 52 CMP.

32. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ustanovenie § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 57 CMP, ktoré ustanovuje: „O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.“ Návrh na náhradu trov odvolacieho konania nebol podaný, preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže CMP neustanovuje inak.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).